HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 526/BC-HĐND	*Hà Tĩnh, ngày 13 tháng12 năm 2021*

BÁO CÁO
Thẩm tra của Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân tỉnh
(Trình Kỳ họp thứ 4, Hội đồng nhân dân tỉnh khóa XVIII)

Trên cơ sở báo cáo của Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan Tư pháp trình tại Kỳ họp, kết hợp thông tin trong quá trình giám sát, Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân tỉnh cơ bản nhất trí với nhận định, đánh giá của Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan Tư pháp về tình hình thực hiện nhiệm vụ năm 2021 và các giải pháp để hoàn thành nhiệm vụ chủ yếu năm 2022; đồng thời nhấn mạnh và kiến nghị một số nội dung sau:

I. CÔNG TÁC ĐẢM BẢO TRẬT TỰ, AN TOÀN XÃ HỘI VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC CƠ QUAN TƯ PHÁP

Năm 2021, an ninh trật tự trên địa bàn tiếp tục được giữ vững, không để xảy ra các vụ việc đột xuất, bất ngờ, nhất là đảm bảo tuyệt đối an toàn các sự kiện chính trị quan trọng của tỉnh. Thực hiện đồng bộ, hiệu quả các giải pháp nhằm khắc phục những sơ hở, thiếu sót trong quản lý nhà nước trên các lĩnh vực; gắn với tập trung thực hiện quyết liệt các biện pháp về phòng, chống dịch Covid-19, không để lợi dụng tình hình dịch bệnh để trục lợi, vi phạm pháp luật.

1. Về công tác đảm bảo an ninh, trật tự và đấu tranh phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật

Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo lực lượng chức năng nắm chắc tình hình, chủ động phòng ngừa, tăng cường các đợt cao điểm đấu tranh trấn áp tội phạm, nhất là đối với các địa bàn trọng điểm. Cùng với công tác đấu tranh phòng, ngừa, hoạt động tuyên truyền được quan tâm đúng mức, nâng cao nhận thức của toàn xã hội về quốc phòng an ninh, kiềm chế sự gia tăng vi phạm pháp luật trên một số lĩnh vực. Phát hiện, xử lý nghiêm các trường hợp đăng tải thông tin sai sự thật trên không gian mạng[1].

So với cùng kỳ, số vụ phạm pháp hình sự được phát hiện, xử lý tăng; nổi lên là tội phạm xâm phạm nhân thân, tội phạm xâm hại tình dục trẻ em; tội phạm xâm phạm sở hữu, nhất là lừa đảo chiếm đoạt tài sản với thủ đoạn lợi dụng không gian mạng, công nghệ cao để hoạt động với quy mô lớn, hình thành các đường dây phạm tội có tổ chức, hoạt động liên tỉnh. Xuất hiện một số tội phạm mới như: Tội gian lận bảo hiểm xã hội, Tội làm lây lan dịch bệnh truyền nhiễm cho người khác.

[1] Từ tháng 10/2020 đến tháng 11/2021, cơ quan chức năng đã phát hiện, xử phạt 65 trường hợp

Tội phạm và vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp; hoạt động xả chất thải chưa qua xử lý ra môi trường, đổ chất rắn công nghiệp không đúng nơi quy định vẫn còn diễn ra ở một số địa bàn. Công tác đấu tranh đối với một số loại tội phạm về trật tự quản lý kinh tế, tham nhũng, tội phạm sử dụng công nghệ còn hạn chế, vi phạm được phát hiện nhiều nhưng tỷ lệ khởi tố hình sự chưa tương xứng.

2. Công tác quản lý Nhà nước trong lĩnh vực bổ trợ tư pháp

Hoạt động bổ trợ về cơ bản được thực hiện nghiêm túc theo quy định của pháp luật, đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của tổ chức, cá nhân, góp phần quan trọng trong công tác cải cách tư pháp. Đội ngũ luật sư, trợ giúp viên pháp lý đã thực hiện ngày càng tốt hơn việc tranh tụng tại phiên tòa. Hoạt động công chứng ngày càng thuận tiện, đảm bảo tính pháp lý cho các hợp đồng, giao dịch. Hoạt động đấu giá tài sản được nâng cao tính công khai, minh bạch, góp phần tăng thu ngân sách Nhà nước.

Tuy vậy, hoạt động bổ trợ tư pháp trên địa bàn còn một số khó khăn nhất định: Chưa hình thành được tổ chức hành nghề luật sư chuyên sâu trong từng lĩnh vực; một số luật sư hoạt động thiếu năng động, linh hoạt. Mạng lưới các tổ chức hành nghề công chứng phân bổ ở các địa phương khu vực chưa đồng đều, những địa bàn khó khăn chưa thành lập được tổ chức hành nghề công chứng, chưa thực sự tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp khi có nhu cầu công chứng các hợp đồng, giao dịch; một số Văn phòng công chức chưa tuân thủ nghiêm trình tự, thủ tục công chứng, chứng thực, còn để xảy ra một số vi phạm. Trong hoạt động đấu giá quyền sử dụng đất, việc giám sát quá trình tổ chức đấu giá chưa chặt chẽ, còn để xảy ra tình trạng đầu cơ, đẩy giá cao nhưng sau đó lại bỏ cọc hoặc đất đấu giá trúng cao gấp nhiều lần giá khởi điểm nhưng sau đó lại bị bỏ hoang.

Việc trợ giúp pháp lý hàng năm chưa thực hiện rộng khắp, chỉ tập trung ở những địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn. Trợ giúp pháp lý trong tố tụng đang chú trọng đến lĩnh vực hình sự, các vụ việc dân sự, hành chính còn ít, chưa chú ý đến người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Đội ngũ giám định viên tư pháp và người giám định tư pháp theo vụ việc công tác tại các sở đều làm kiêm nhiệm, nghiệp vụ giám định chuyên sâu còn hạn chế.

3. Công tác tiếp dân, giải quyết khiếu nại tố cáo của công dân và phòng chống tham nhũng

Năm 2021, tình hình khiếu nại, tố cáo trên địa bàn diễn ra bình thường, giảm nhẹ so với cùng kỳ[2]. Các cơ quan, đơn vị, địa phương đã chủ động đưa ra các biện pháp phù hợp, triển khai tốt các nhiệm vụ về công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo, phòng chống tham nhũng. Tuy vậy, việc giải quyết khiếu nại, tố cáo từ cơ sở còn yếu, kém hiệu quả. Một số vụ việc giải quyết

[2] Tổng số đơn: 3.824 đơn; giảm 20 đơn so với cùng kỳ.

còn bất cập, chưa thực sự "thấu tình, đạt lý", ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của công dân. Đối thoại, tiếp công dân tại một số địa phương thực hiện chưa nghiêm, hiệu quả chưa cao.

Công tác phòng, chống tham nhũng đã triển khai thực hiện các giải pháp theo quy định của pháp luật; công tác kiểm tra, thanh tra, điều tra, truy tố, xét xử các vụ việc có dấu hiệu tham nhũng được tăng cường. Tuy vậy, sự phối hợp của các cơ quan chức năng trong phòng, chống tham nhũng ở một số lĩnh vực chưa đồng bộ, hiệu quả chưa cao; công tác phát hiện và xử lý các vụ việc có dấu hiệu tham nhũng còn hạn chế, chưa huy động được đầy đủ sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong việc phòng, chống tham nhũng; các biện pháp phòng ngừa như: Công khai, minh bạch trong hoạt động của một số cơ quan, đơn vị; kê khai tài sản, thu nhập còn mang tính hình thức, chưa phát huy được hiệu quả.

4. Công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp:

Báo cáo của Viện trưởng VKSND tỉnh đã phản ánh đầy đủ những đổi mới về chất lượng kiểm sát, những tồn tại hạn chế và các giải pháp khắc phục trong thời gian tới. Năm 2021, Viện Kiểm sát nhân dân các cấp đã tăng tường công tác kiểm sát việc giải quyết tố giác, tin báo tội phạm, kiểm sát hoạt điều tra, xét xử các vụ án hình sự và các hoạt động tư pháp khác[3]. Công tác phê chuẩn việc áp dụng các biện pháp ngăn chặn cơ bản đúng pháp luật; kiểm sát việc tạm đình chỉ, đình chỉ điều tra được tăng cường, góp phần chống oan sai và bỏ lọt tội phạm. Thông qua công tác kiểm sát kịp thời ban hành nhiều kháng nghị, kiến nghị, yêu cầu cơ quan Điều tra, Tòa án nhân dân, cơ quan Thi hành án và các cơ quan hữu quan khắc phục, phòng ngừa những vi phạm trong hoạt động tư pháp[4]. Phối hợp với các cơ quan tố tụng giải quyết cơ bản các vụ án trọng điểm, phức tạp; đẩy nhanh tiến độ giải quyết các vụ, việc dân sự, hôn nhân gia đình, kinh doanh thương mại, lao động, hành chính; công tác kiểm sát thi hành án dân sự và giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp được chú trọng.

Tuy vậy, trong thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp còn một số hạn chế, đó là: Những vi phạm về chuyên môn nghiệp vụ của cơ quan điều tra, Tòa án, Thi hành án lặp đi lặp lại trong nhiều năm, nhưng Viện kiểm sát vẫn chưa có giải pháp đủ mạnh để yêu cầu các cơ quan khắc phục, mặc dù đã kiến nghị nhiều lần; có vụ án bị cấp phúc thẩm hủy án để điều tra, xét xử lại nhưng

[3] Kiểm sát khởi tố mới 799 vụ, 1.484 bị can, tăng 7,2%; kiểm sát điều tra 943 vụ, 1.675 bị can; đã truy tố 756 vụ, 1.339 bị can; kiểm sát xét xử các vụ án hình sự: án sơ thẩm 730 vụ, 1.289 bị cáo/838 vụ, 1.543 bị cáo, tỷ lệ 87,1%; án phúc thẩm 151 vụ, 224 bị cáo/180 vụ, 271 bị cáo, tỷ lệ 83,9%.

[4] Không phê chuẩn 01 Lệnh bắt người bị giữ trong trường hợp khẩn cấp; hủy bỏ 01 quyết định khởi tố bị can; ban hành văn bản yêu cầu cơ quan điều tra khởi tố đối với 10 vụ, 14 bị can; bổ sung quyết định khởi tố 4 vụ, 2 bị can nhằm chống bỏ lọt tội phạm; trong năm đã ban hành 9 kháng nghị, 205 kiến nghị, 506 yêu cầu đối với cơ quan tư pháp và các cơ quan có liên quan.

VKSND tỉnh không phát hiện được để kịp thời kháng nghị theo quy định của pháp luật[5].

5. Công tác xét xử và thi hành án hình sự:

Trong năm, Tòa án nhân dân hai cấp đã thụ lý, giải quyết 2.593/2.990 vụ, việc, đạt tỷ lệ 86,7%; trong đó các loại án đều tăng so với cùng kỳ[6]; đưa ra xét xử kịp thời, nghiêm minh các vụ án trọng điểm mà dư luận xã hội quan tâm. Giải quyết các vụ việc về dân sự cơ bản bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của các bên đương sự. Phối hợp tốt với các cơ quan hữu quan trong việc giải quyết án hành chính. Bước đầu thực hiện tốt công tác hòa giải, đối thoại theo Luật hòa giải, đối thoại tại Tòa án.

Tuy vậy, công tác xét xử vẫn còn một số tồn tại, khó khăn: Việc xác minh, thu thập chứng cứ trong giải quyết vụ án hành chính, vụ, việc dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại chưa toàn diện, đầy đủ, đúng pháp luật, vẫn còn vi phạm về thời hạn, thủ tục tố tụng; một số ít vụ án dân sự tuyên chưa rõ, khó thi hành án. Tỷ lệ án treo còn cao[7]; tỷ lệ hủy, sửa các loại án do nguyên nhân chủ quan tăng so với cùng kỳ năm 2020[8]. Trong thực hiện hòa giải, đối thoại tại Tòa, các bên đương sự chưa nhận thức đầy đủ để lựa chọn hòa giải tại Tòa, nên quá trình triển khai còn hạn chế.

6. Công tác Thi hành án dân sự

Trong điều kiện khó khăn của tình hình dịch bệnh nhưng cơ quan THADS đã có nhiều cố gắng, thi hành xong 3.366/3.776 việc, chiếm tỷ lệ 87,1 %[9]; tỷ lệ thi hành về tiền đạt 61,4% số có điều kiện thi hành. Việc xác minh, phân loại án, kê biên, định giá, xử lý tài sản thi hành án được thực hiện chặt chẽ. Công tác kiểm tra được tăng cường, kịp thời phát hiện và chấn chỉnh những sai sót, vi phạm trong quá trình tổ chức thi hành án. Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo liên quan đến công tác thi hành án cơ bản kịp thời, đúng quy định.

Tuy vậy, công tác thi hành án dân sự còn tồn tại, hạn chế: Vẫn còn nhiều sai sót về trình tự, thủ tục được Viện kiểm sát kiến nghị nhưng chậm khắc phục; số việc và tiền của năm trước chuyển sang còn tồn đọng nhiều, chưa thi hành hành xong; Ban Chỉ đạo thi hành án dân sự tại một số địa phương nhận thức chưa đúng, chưa đầy đủ về công tác thi hành án, dẫn đến quá trình lãnh đạo, chỉ đạo còn lúng túng, gây ách tắc, chậm trễ thi hành đối với một số vụ việc trên địa bàn.

(Đối với tình hình chấp hành pháp luật trong công tác thi hành án dân sự, Ban Pháp chế đã có báo cáo giám sát chuyên đề gửi Kỳ họp, kính đề nghị đại biểu quan tâm nghiên cứu).

---

[5] VKSND cấp cao ban hành kháng nghị phúc thẩm đối với Vụ Nguyễn Thị Kim Anh phạm tội Lừa đảo chiếm đoạt tài sản

[6] Án hình sự thụ lý 999 vụ/1.785 bị cáo, giải quyết 887 vụ/ 1.528 bị cáo, đạt tỷ lệ 88,8%, tăng 128 vụ; Các vụ việc Dân sự, Hôn nhân gia đình, Kinh doanh thương mại, Lao động thụ lý, giải quyết 1.622/ 1.899 vụ, việc, đạt tỷ lệ 94,4%, tăng 69 vụ, việc; Án Hành chính thụ lý và giải quyết 13/ 21 vụ (sơ thẩm), đạt tỷ lệ 61,9%, tăng 08 vụ.

[7] Phạt tù nhưng cho hưởng án treo 330 bị cáo, chiếm 25,3%

[8] Hủy 11 vụ, sửa 02 vụ, tỷ lệ 0,5% (Năm 2020 hủy, sửa 11 vụ, tỷ lệ 0,45%)

[9] Số phải thi hành là 4.359 việc, trong đó số có điều kiện thi hành là 3.776 việc, số chưa có điều kiện là 583 việc.

III. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Thời gian tới, dự báo tình hình kinh tế - xã hội sẽ có nhiều khó khăn, thách thức; các dự án lớn sẽ vào đầu tư trên địa bàn, cùng với ảnh hưởng của dịch Covid-19, số lượng lao động từ các tỉnh về quê lớn, nhiều vấn đề đặt ra liên quan đến việc làm, an sinh xã hội…kéo theo đó sẽ phát sinh tội phạm, vi phạm và tệ nạn xã hội. Để khắc phục kịp thời những khó khăn, vướng mắc và chủ động trong công tác phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật, đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn, Ban Pháp chế đề nghị:

1. Đối với UBND tỉnh:

- Chủ động nắm chắc tình hình trên các lĩnh vực, tập trung giải quyết ổn định các vấn đề về an ninh trật tự, nhất là khiếu kiện, bồi thường, giải phóng mặt bằng; tăng cường đối thoại, tiếp công dân để giải quyết các vụ, việc ngay từ cơ sở; kiên trì, kiên quyết thực hiện nghiêm túc các quy định về công tác phòng chống dịch gắn với tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong phát triển kinh tế - xã hội.

- Chỉ đạo các lực lượng chức năng mở các đợt cao điểm trấn áp tội phạm, vi phạm pháp luật trên từng lĩnh vực cụ thể, trọng tâm là tội phạm về trật tự quản lý kinh tế, tham nhũng; tội phạm liên quan đến môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm; tội phạm sử dụng công nghệ cao. Tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính; chấn chỉnh xử lý nghiêm các hành vi tiêu cực, tham nhũng, vi phạm pháp luật cảu cán bộ, đảng viên.

- Tăng cường quản lý nhà nước trong lĩnh vực bổ trợ tư pháp; đẩy mạnh công tác kiểm tra, thanh tra, giám sát, xử lý kịp thời các vi phạm trên lĩnh vực này vì đây là những hoạt động không chỉ liên quan trực tiếp đến lợi ích khách hàng mà còn có mối liên hệ chặt chẽ với các hoạt động của cơ quan nhà nước, trong đó có các cơ quan tiến hành tố tụng. Nâng cao năng lực cho đội ngũ làm công tác bổ trợ tư pháp; xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn luật sư theo hướng nâng cao tính chuyên nghiệp, kỹ năng và nghiệp vụ, đáp ứng về dịch vụ pháp lý cho các cơ quan, cá nhân, tổ chức trên địa bàn. Rà soát, củng cố, kiện toàn và phát triển đội ngũ giám định tư pháp đủ về số lượng, đáp ứng về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ.

2. Đối với các cơ quan Tư pháp:

- Tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động điều tra, truy tố, xét xử và thi hành án; nghiêm túc rút kinh nghiệm để khắc phục những sai phạm, hạn chế, tồn tại về nghiệp vụ; tăng cường sự phối kết hợp giữa các lực lượng, gắn với chính quyền địa phương để xử lý tốt các tình huống, vụ việc phức tạp trên địa bàn. Tòa án chủ trì, phối hợp các cơ quan tư pháp nghiên cứu triển khai hoạt động xét xử trực tuyến trong điều kiện dịch bệnh còn diễn biến phức tạp, nhằm đẩy nhanh tiến độ giải quyết án theo quy định.

- VKSND các cấp tăng cường kiểm sát công tác điều tra, xét xử, giam giữ, cải tạo, thi hành án dân sự; kiến nghị, kháng nghị kịp thời những sai sót, vi phạm.

Đẩy mạnh kiểm sát công tác thi hành án dân sự; công tác quản lý, giáo dục đối tượng, những người phạm tội, vi phạm pháp luật ở địa bàn cơ sở. Tăng cường kiểm sát việc thực hiện kháng nghị, kiến nghị, hạn chế tối đa những vi phạm, tồn tại mang tính phổ biến đã được kháng nghị, kiến nghị nhiều lần.

- Nâng cao vai trò, trách nhiệm của Ban Chỉ đạo Thi hành án dân sự các cấp; tiếp tục quan tâm chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan kịp thời giải quyết các khó khăn, vướng mắc phát sinh trong hoạt động tổ chức thi hành án; tập trung chỉ đạo việc phối hợp tổ chức cưỡng chế thi hành án và giải quyết kịp thời, dứt điểm các vụ, việc còn tồn đọng, phức tạp, kéo dài. Cơ quan Thi hành án dân sự cần tham mưu xử lý nghiêm các đối tượng cố tình trốn tránh, chây ỳ, chống đối việc thực hiện nghĩa vụ thi hành án, nhằm đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật.

Trên đây là ý kiến thẩm tra của Ban Pháp chế, kính trình HĐND tỉnh./.

Nơi nhận:
- Thường trực HĐND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Thành viên Ban Pháp chế HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Bộ CHQS, Bộ CH Bộ đội Biên phòng tỉnh, Công an tỉnh;
- VKSND, TAND tỉnh, Cục THADS tỉnh;
- Lưu: VT, HĐ.

TM. BAN PHÁP CHẾ HĐND
TRƯỞNG BAN

HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN TỈNH HÀ TĨNH

Nguyễn Thị Nhuần